

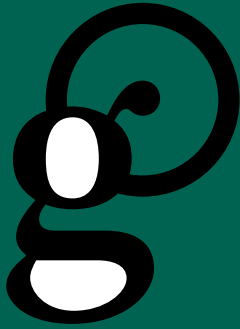

GEOGRAFSKI OBZORNIK

LETO 2014 LETNIK 61 ŠTEVILKA 3

30 let
Ljubljanskega
geografskega društva

GEOGRAFSKI OBZORNIK

strokovna revija za popularizacijo geografije

Izdajatelj: **Zveza geografov Slovenije**, p.p. 306, 1001 Ljubljana

Za izdajatelja: **dr. Stanko Pelc**

ISSN: **0016-7274**

Gostujoči uredniki: **dr. Matej Gabrovec, dr. Jani Kozina, dr. Primož Pipan, dr. Blaž Repe**

Odgovorni urednik: **dr. Simon Kušar**

Uredniški odbor: **Maja Besednjak, dr. Dejan Cigale, Primož Gašperič, Mojca Ilc Klun,**

dr. Drago Kladnik, dr. Miha Koderman, dr. Irena Mrak, mag. Miha Pavšek, dr. Irma

Potočnik Slavič, dr. Mimi Urbanc, ddr. Ana Vovk Korže, dr. Igor Žiberna

Upravnik revije: **Primož Gašperič**

Terminološki in jezikovni pregled strokovnih člankov: **dr. Drago Kladnik**

Elektronski naslov uredništva: **geografski.obzornik@gmail.com**

Medmrežje: **<http://zgs.zrc-sazu.si/Publikacije/Geografskiobzornik/tabid/302/Default.aspx>**

Tisk: **Collegium Graphicum d.o.o.**

Naklada: **900 izvodov**

Cena: **2,7 €**

Transakcijski račun: **02010-0014166331, Nova Ljubljanska banka, d.d., Ljubljana,**

Trg republike 2, 1000 Ljubljana

Izid publikacije je finančno podprla Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije iz sredstev državnega proračuna iz naslova razpisa za sofinanciranje domačih poljudnoznanstvenih periodičnih publikacij.

Izhaja 4-krat letno kot enojna ali dvojna številka.

Geografski obzornik objavlja izvirne prispevke, ki še niso bili objavljeni nikjer drugod.

Uredništvo si pridružuje pravico do (ne)objave, krajsanja, delnega objavljanja prispevkov v skladu z uredniško politiko in prostorskimi možnostmi.

Prispevke pošljite natisnjene in po elektronskem mediju na naslov in elektronsko pošto uredništva. Poslanih prispevkov ne vračamo. Revija je vključena v SCOPUS.

GEOGRAPHIC HORIZON

professional magazine for popularization of geography

Publisher: **Association of Slovenian Geographers**, p.p. 306, 1001 Ljubljana, Slovenia

For the publisher: **Stanko Pelc**

ISSN: **0016-7274**

Guest editors: **Matej Gabrovec, Jani Kozina, Primož Pipan, Blaž Repe**

Responsible editor: **Simon Kušar**

Editorial board: **Maja Besednjak, Dejan Cigale, Primož Gašperič, Mojca Ilc Klun,**

Drago Kladnik, Miha Koderman, Irena Mrak, Miha Pavšek, Irma Potočnik Slavič,

Mimi Urbanc, Ana Vovk Korže, Igor Žiberna

Editor: **Simon Kušar**

Administrator: **Primož Gašperič**

Terminology and language review of professional articles: **Drago Kladnik**

E-mail: **geografski.obzornik@gmail.com**

www: **<http://zgs.zrc-sazu.si/Publikacije/Geografskiobzornik/tabid/302/Default.aspx>**

Print: **Collegium Graphicum**

Price: **2,7 €**

Number of copies printed: **900 copies**

Bank account: **02010-0014166331, Nova Ljubljanska banka, d.d., Ljubljana,**

Trg republike 2, 1000 Ljubljana, Slovenia

The magazine is indexed in SCOPUS.

This publication was co-financed by the Slovenian Research agency.

Fotografija na naslovnici:

UKORENINJENO RASTE V VIŠAVO

Avtor fotografije:

BOJAN ERHARTIČ

Tajan Trobec, Lucija Lapuh

Ljubljansko geografsko društvo skozi čas

Ljubljansko geografsko društvo že trideset let povezuje geografe in ljubitelje geografije. Organiziramo številne dejavnosti, s katerimi spodbujamo navezovanje in vzdrževanje stikov med člani ter izmenjavo geografskih izkušenj in znanj z različnih področij geografije ...

Jani Kozina

Potopisna predavanja Ljubljanskega geografskega društva

Izbrani predavatelji udeležence v besedi in sliki popeljejo v daljne predele sveta. Večkrat v svojo predstavitev vključijo tudi unikatne izdelke in/ali poslušalcem postrežejo s tradicionalno glasbo iz dežel, ki so jih obiskali ...

Primož Pipan, Jernej Tiran, Jernej Klemen

Ekскурzije Ljubljanskega geografskega društva po Sloveniji in zamejstvu

V treh desetletjih smo nekatera območja obiskali večkrat, seveda z drugimi vodji in večinoma drugimi udeleženci. Tisti, ki so območje obiskali že drugič, so s tem izkusili tudi časovno razsežnost procesov v pokrajini ... V treh desetletjih smo nekatera območja obiskali večkrat, seveda z drugimi vodji in večinoma drugimi udeleženci. Tisti, ki so območje obiskali že drugič, so s tem izkusili tudi časovno razsežnost procesov v pokrajini ...

Blaž Repe, Primož Pipan

Ekскурzije in geografske odprave v tujino Ljubljanskega geografskega društva

Klasične, organizirane, geografsko sicer strokovne, a vseeno bolj ali manj turistično naravnane ekskurzije, kot jih poznamo zdaj, so v veljavi šele zadnjih 15 let. Pred tem so manjše skupine nekajkrat popotovale improvizirano, brez vnaprej organiziranih prenočišč in tudi ne povsem natančno določene poti ...

Rok Ciglič

Založniška dejavnost Ljubljanskega geografskega društva

Vodniki večdnevni (prvomajskih) ekskurzij v tuje dežele so precej obsežne strokovne monografije, sestavljene iz dveh delov. V prvem je podroben opis naravnih in družbenih značilnosti obiskane države, v drugem pa so po dnevih opisani predvideni itinerarji na začrtani poti ...

Tanja Koželj

Geografski večeri Ljubljanskega geografskega društva

Leto 2014 bo, kar se geografskih večerov tiče, za LGD izredno bujno, saj je namesto štirih, predvidenih kar sedem druženj. Izkazalo se je, da so izredni geografski večeri, ki jih pripravimo kot odziv na nek aktualen problem, dobro obiskani ...

43 Potopisna predavanja Ljubljanskega geografskega društva • 45 Enodnevne ekskurzije Ljubljanskega geografskega društva • 47 Geografski večeri Ljubljanskega geografskega društva • 48 Člani Izvršnih odborov Ljubljanskega geografskega društva • 49 Publikacije Ljubljanskega geografskega društva • 50 Prvomaje ekskurzije Ljubljanskega geografskega društva • 50 Šolske ekskurzije, ki so ali so bile v katalogu Ljubljanskega geografskega društva • 51 Kratke ekskurzije Ljubljanskega geografskega društva • 51 Diapozitivi Ljubljanskega geografskega društva

Ob 30. letnici Ljubljanskega geografskega društva

Ljubljansko geografsko društvo je bilo pred 30 leti ustanovljeno z namenom razvijanja geografske znanosti in geografskega izobraževanja, uveljavljanja geografije v družbi, strokovnega izobraževanja članov in popularizacijo geografskih spoznanj. V tem obdobju se je nabralo veliko dogodkov, vtisov in lepih spominov, stkala so se številna poznanstva in pristne prijateljske vezi. V okviru društvenih dejavnosti smo obiskali mnogo bližnjih in daljnih zanimivih krajev in območij ter osvetljevali številna strokovna področja, ki zadevajo polje geografskega raziskovanja in udejstvovanja. Vsakdo je prispeval nekaj, zaradi česar smo na koncu vsi skupaj bogatejši.

Za obeležitev okrogle obletnice smo pripravili posebno številko Geografskega obzornika, ki nekoliko obsežneje predstavlja dosedanje delovanje Ljubljanskega geografskega društva. Zasnovala sta jo Blaž Repe in Jani Kozina. Bralcu smo želeli ponuditi vpogled v delovanje društva, hkrati pa na pregleden, a doživljajski način predstaviti bogato in pestro paleto najrazličnejših društvenih dejavnosti, ki so se zvrstile v vseh teh letih neutrudnega delovanja. Pri pripravi vsebine smo se avtorji oprli na seminarsko nalogo Tanje Žnidarčič z naslovom Zgodovina Ljubljanskega geografskega društva (1984–2003) (Žnidarčič, 2005). Še enkrat smo pregledali stare zapisnike v društvenem arhivu in po najboljših močeh dopolnili manjkajoče podatke, hkrati pa smo dodali še podatke za zadnje desetletje. Z leti so se nekatere arhivske mape s starimi

zapisniki iz prvega obdobja delovanja društva založile, zato smo si pri rekonstrukciji celotnega društvenega dogajanja pomagali še z ustnimi viri. Ker so ti odvisni od človeškega spomina, ki z leti zbledi, se je tudi ta raziskava na neki točki ustavila in nekaj delov sestavljanke tako še vedno manjka. V treh desetletjih svojega delovanja je Ljubljansko geografsko društvo organiziralo 196 ekskurzij po Sloveniji in zamejstvu, 192 potopisnih predavanj, 67 geografskih večerov, 34 prvomajskih ekskurzij ali geografskih odprav, 18 kratkih ekskurzij, v takšni ali drugačni obliki je izdalo 26 vodnikov.

Brez delovnih in prizadevnih članov izvršnega odbora, organizatorjev in vodij dejavnosti vsega tega ne bi bilo. Vsaj tako pomembni kot oni, če ne celo še bolj, pa so člani društva in udeleženci, ki se udeležujejo društvenih dogodkov. Zaradi slednjih navsezadnje društvo sploh obstaja. Vsem, ki so kakorkoli sodelovali z ljubljanskim geografskim društvom, gre torej zahvala za do zdaj opravljeno delo.

Ljubljansko geografsko društvo je bilo na nek način kalilnik slovenske geografske stroke v najširšem smislu, saj

se številni posamezniki, ki so bili pred leti v društvu izredno dejavni, naprej delovali v organih Zveze geografskih društev Slovenije oziroma Zveze geografov Slovenije. Nekateri se danes bolj intenzivno udeležujejo v pozneje nastalih, bolj specializiranih društvih, kot sta na primer Društvo učiteljev geografije Slovenije in Geomorfološko društvo Slovenije.

Upamo, da bo pričujoči pregled zdajšnjega delovanja Ljubljanskega geografskega društva našim članom in ostalim z daljšo geografsko kilometrinno obudil prijeten spomin na neke druge čase. Kljub vtisu, da današnji čas društvom in prostovoljnemu delu v njih ni najbolj naklonjen, upamo, da bodo mlajši iz njega črpali navdih za nadaljnje plodno in ustvarjalno delo in ga v prihodnje še izboljšali. Želimo si, da bi geografi bolj izražali svojo cehovsko pripadnost in se včlanili v katerokoli geografsko društvo v Sloveniji in v njem dejavno sodelovali.

Pisanje v pričujoči številki Geografskega obzornika nam je bilo hkrati v veselje in izziv. Želeli smo, da bi z njim postavili ustrezen pomnik dosežanjemu delovanju društva, predvsem pa da bi košček geografske dediščine Ljubljanskega geografskega društva iz zaprašenih arhivov prenesli na plano. Upamo, da nam je to tudi uspelo.

Primož Pipan, predsednik LGD

Literatura

1. Žnidarčič, T. 2005: Zgodovina Ljubljanskega geografskega društva (1984–2003). Seminarska naloga, Oddelek za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Ljubljana.

Ljubljanskemu geografskemu društvu v prihodnjo slavo in čast ob njegovi 30. letnici (predvsem pa za spodbudo)

Pred desetimi leti se je Mimi Urbanc ob 20-letnici LGD zapisalo, da dvajset let morda ni dolga doba, vendar si številne dejavnosti, ki so se zvrstile v tistem obdobju, predvsem pa ljudje, ki so jih oblikovali in vodili društveno delo, vsekakor zaslužijo primerno pozornost. Nedvomno.

Sedaj smo jih nabrali 30. Let namreč. In morem ugotoviti prav isto. To še ni 50, kaj šele 100 let. Ni bogve kaj veliko, a vendar smo v tem času, od zadnje obletnice leta 2004 do zdaj, takole čez palec poslušali za okrog 170 ur različnih, predvsem potopisnih vsebin, 50 ur razpravljali o različnih geografskih in geografiji sorodnih problemih, več kot 1000 ur smo z avtobusi, kolesi in peš kolovratili po Sloveniji in njenemu zamejstvu, 2600 ur smo med prvomajskimi prazniki občudovali krasote našega planeta daleč in še dlje od meja naše domovine.

To ni malo, je več kot pohvalno, in ker sem sam del te zgodbe, sem nanjo več kot ponosen. Bravo. In lahko bi tukaj zaključil. Pika.

A spraviti moram skupaj nekaj več znakov, skupaj s presledki, vrednih 30-letnice največjega slovenskega geografskega stanovskega združenja. Ker so obletnice vedno namenjene celovitemu pregledu in obračunu preteklega ter storjenega hkrati, se moramo drzno, smelo pogumno, srčno in strumno zazreti v prihodnost in načrtati smernice, ki bodo krojile nadaljnje tokove našega društva.

Moj prispevek bo (žal) malce drugačen. Kar malce zagrenjen, moram priznati.

Obletnice so namreč precej standardno uveljavljena stvar. Najprej, povsem natančno vemo, kdaj nas imajo doleteti, pa nas vseeno včasih malo presenetijo. Nujno jih je treba obeležiti. Tudi osebne. Otroci vam svoje rojstne dneve, seveda s skrbno načrtovano shemo manjkajočih igrač, to dobesedno vtetovirajo nekam v zatilje možganov in tega zlepa ne boste pozabili. Skušajte pozabiti obletnico poroke. Tega, nasprotno, gospa soproga ne bo nikoli pozabila. Potem imamo še »neosebne« obletnice. Obletnice ustanovitve, postavitve, uveljavitve, zgraditve, pa seveda obstoja, delovanja, obhajanja, prenehanja, vladanja, vstopanja ... Večina navadnih Zemljanov se jih ne zaveda povsem in jim zanje ni kdo ve koliko mar. Nek aparat ali sistem ali skrbnik mora nad takšnim koledarjem bdeti, da ljudi opomnimo, jih zdramimo, da je to pomembno in morebiti k temu celo kaj prispevajo. To v pretežni meri naredijo precej neradi, kot del nujne obveznosti ali zgodovinskega spomina. Tudi sodelovanje na spremljajočih obletničnih prireditvah je kar malo prisiljeno. Starejši so edini resnično ponosni, ker so bili takrat »zraven«. Mlajši zdolgočaseni, ker se jih to ne tiče, ker je to del (malo pomembne) prazgodovine, ki jih pogosto duši, ko hočejo ustvarjati sedanost in prihodnost. A naj se vam ne dogodi, da obletnico pozabite, spregledate ali premalo svečano obeležite. Grom

in strela in škandal. In čemu potemtakem tole pleteničenje?

Ko se je avtor tega zapisa podal v vode Ljubljanskega geografskega društva pred natanko polovico njegove obletnice, se pravi polovico leta 1999, se je pri njem oglasila takratna predsednica Irena Rejec Brancelj, se prijazno predstavila in še bolj prijazno zaukazala, da društvo potrebuje tajnika. In da, ker sem po njenih informacijah že pred tem nekaj let vedril na sejah društva kot predstavnik študentov, mi je delo poznano. Ter da bom kot sveže pečeni asistent na ljubljanskem Oddelku za geografijo prej ali slej »kasiral« eno društveno funkcijo, je moja velika sreča in čast, da bo to kar v največjem, najboljšem, skratka oh-in-spluh-naj geografskem društvu. Argumentom, še posebej pa Ireni, nisem mogel (niti si nisem upal) kaj prida ugovarjati. In ne boste verjeli! Ne le, da sem Ireni verjel, njene besede so se mi zdele smiselne, več kot smiselne. Le še včlaniti da se moram in je. In sem si, z enoletnim vmesnim (aktivno-aktivnim) premorom, zapečatil društveno usodo do današnjih dni.

Lahko povem, da sem se delovanju priključil zadnji trenutek, da sem še lahko ujel poslednje sapice vetra, ko je bilo sodelovanje v društvu in njegovih dejavnostih nekaj pomembnega. Ko so ljudje še čutili pripadnost strokovnemu cehu tudi po koncu delovnega časa. Ko so sodelovali vsi. Ko smo na sejah glasovali, kdo bo smel postati član društva in koga tudi gladko (po statutu) zavrnilo. Udeležiti se prvomajske ekskurzije je bilo prav legendarno. Ne bom pozabil vznesenega

občutka, da sem del neke večje in širše zgodbe, ko sem smel (!!!) sodelovati pri organizacijskih zadevah 18. Zborovanja slovenskih geografov v Ljubljani pod pokroviteljstvom Ljubljanskega geografskega društva. Ni mi bilo težko sedeti 14 ur in sam kuvertirati vseh krepko čez tisoč obvestil. In ni se mi zdelo zaman, ker je prišlo toliko ljudi, toliko eminentnežev, toliko geografov, od blizu in daleč, domačih in tujih, v napolnjeni Cankarjev dom. In jaz, nepomemben, a nepogrešljiv (Boštjan Rogelj 1999, ob neki drugi priliki), sem lahko »usmerjal« tamkajšnji geografski promet. Pa čeprav zgolj organizacijski.

In potem nikoli več ni bilo, kot je bilo včasih. Očitno smo zmogli le še en velik, močan, skupinski in vseslovenski geografski sunek in očitno ob tem porabili večino energije in elana.

V živo se spominjam sej, ki smo jih nato še imeli z Ireno, in tudi kasneje z Alešem in Katjo. Kako aktivirati člane? In članice, da ne bo pomote. Kako zapolniti avtobus na slovenskih ekskurzijah in jih izvleči iz rdečih številk? (Pre)pogostokrat na prste ene roke preštevali udeležence na geografskih večerih. Vsako leto trepetali, ali se bo izračun s prvomajsko ekskurzijo izšel in bo dovolj prijavljenih. Kako doseči, da bodo članice in člani sploh prebrali naša obvestila? Kako jih motivirati, da obišejo našo skrajno lično spletno stran? In to za reči in dejavnosti, ki jih s članarino plačajo. No, in seveda kronski dragulj naših mučnih prizadevanj, plačevanje članarine. Da bomo sploh lahko delovali. Ali se vam, spoštovane članice in člani, vsaj približno sanja, koliko dela in vlože-

nega truda je potrebnega, da se pripravi eno samo, samcato obvestilo?

Ne, se vam ne, niti približno. Ker sem bil sam več kot dva mandata tajnik, pa vem. Pol leta pred obvestilom začno zadolženi iskati ljudi, ki bodo določeno dejavnost izvedeli. Predloge skupaj na sejah Izvršnega odbora (IO) premlevamo, iščemo rdečo nit in preudarjamo, ali so dovolj atraktivni za naše članice in člane. Potem je treba napisati kratke opise, uskladiti datume, zborna mesta, ure odhodov in povratkov, rezervirati dvorano Zemljepisnega muzeja, lepo vreme, avtobuse itd. Na koncu tajnik to sestavi, oblikuje in napiše uvodnik. Vsebinsko skrajša vse opise, ker so jasno predolgi in bi bilo obvestilo na N straneh. Nato ponori, ker je število strani liho. Vse le zato, da privarčujemo stroške pošiljanja. Sledi izmenjava elektronske pošte s predsednikom, da odpravita vse napake. Tiskanje, fotokopiranje, izdelava in tiskanje nalepk. In nato še 2 uri kuvertiranja. Kar vseh članov IO-ja. In to 2 uri zdaj, ko del obvestil pošljemo zgolj elektronsko. Znamke in pošta. Aha, kolegom in znancem iz lastnih vrst pošto izročimo osebno. Brez porabljene znamke.

Vse to v prostem času članic in članov IO-ja, brez finančnega nadomestila. Za skupno dobro.

Ker ob lepih številkah izvedenih ur dejavnosti iz začetka prispevka absolutno ne smemo pustiti ob strani prav tako ocenjenih 500 ur sedenja v različnih izvršnih, nadzornih, disciplinskih odborih, na skupščinah in občnih zborih. Da zadeve lepo in ustaljeno

tečejo. Si morete misliti, kako težko je šele dobiti nekoga, ki bi bil pripravljen sodelovati v Izvršnem odboru LGD ali mu celo predsedovati?

Ker imam očitno rad številke in ker je letošnje leto posvečeno **Bojanu**, ki nas je zapustil po niti še ne opravljeni ¼ svojega predsedniškega mandata, vam lahko ilustriram, kaj je **Bojan** žrtvoval za društveno in geografsko dobro ter članice in člane društva.

Prijavnico je poslal novembra, leta 2006, 6. 12. 2006, je bil uradno sprejet med člane. 31. 1. 2007 je kot gost sodeloval na prvem sestanku IO-ja. Na Občnem zboru LGD 20. 2. 2007 sva bila skupaj potrjena za delo v IO LGD (jaz po enoletnem premoru, on prvič) in na svoji prvi redni seji v novi sestavi, je 7. 3. 2007 postal odgovoren za izvedbo geografskih večerov in prvomajskih ekskurzij. Na moje prigovarjanje je sprejel bodoče predsednikovanje, zato ga je Občni zbor 15. 2. 2011 potrdil v novo sestavo IO-ja in 10. 3. 2011 je postal podpredsednik LGD. 19. 2. 2013 ga je Občni zbor soglasno izvolil za predsednika Ljubljanskega geografskega društva. Predsednik je ostal vse do svoje mnogo prezgodnje smrti, skupno le 241 dni. V tem času je prisostvoval 67 sestankom Izvršnega odbora, 6 jih je vodil kot predsednik in enega kot podpredsednik. Enkrat, 10. 5. 2011, je pripravil tudi zapisnik seje IO-ja. Pripravil je 4 potopisna predavanja: Islandija – dežela, ki še nastaja (16. 10. 2007), Jemen (17. 2. 2009), Altaj (16. 2. 2010) in Narodni parki ZDA – med rumenim kamnom in zeleno reko (18. 11. 2011). Idejno je pripravil, vodil in moderiral 18 stro-

kovnih geografskih večerov. Pripravil, pomagal izdelati program in uskladjal je vseh pet prvomajskih ekskurzij v svojem mandatu, eno od tega, kar prvo v Jemen, je celo sam vodil. Na podlagi omenjene ekskurzije je napisal 154 strani dolg, grafično bogat in fotografsko dovršen, skratka vrhunski vodnik. Eno poglavje iz vodnika domačih ekskurzij LGD je prevedel iz hrvaščine. Med letoma 2009 in 2013 je prisostvoval skupščinam Zveze geografov Slovenije. V vsem tem času je razpravjal v 1153 dopisovanjih po elektronski pošti. Neposredno name jih je samo v najinem odnosu predsednik – podpredsednik naslovil 251. In to je le delo, ki je zabeleženo, in, kot rečeno, žal mnogo prezgodaj zaključeno. Vse to je prostovoljno in brez nadomestila počel, da je lahko sprejemal srdite telefonske klice in ogorčeno elektronsko pošto, ker članice in člane po dveh letih neplačevanja članarine in našega vztrajnega prosjačenja, po še enem osebnem in skrajno mučnem obvestilu, izključimo. Ker nam tako nalaga statut. Vsi stroški ostanejo LGD-ju, tudi tisti za revije.

Društva so res ena hecna reč.

Ministrstvo za notranje zadeve jih na svoji spletni strani opredeljuje kot: *»... prostovoljno, samostojno in nepridobitno združenje, ki ga ustanoviteljice oziroma ustanovitelji, skladno z zakonom o društvih, ustanovijo zaradi ureničevanja skupnih interesov. Društvo si samo določi namen in cilje, dejavnost oziroma naloge ter način delovanja, odločitve o upravljanju društva pa neposredno ali posredno sprejemajo članice oziroma člani društva.«* Vsakdo ima

povsem avtonomno pravico odločitve, ali bo sploh in v kolikšni meri sodeloval v teh prostočasnih dejavnostih. Vsak lahko, kadar želi izstopi, in, po prenovljenem statutu, vstopi. Tudi ponovno. Vendar, za članstvo v LGD je treba plačevati tudi članarino. Kako doseči, da bodo članice in člani, ne le pravočasno, ampak sploh, plačali članarino? Tantalove muke. Res. Koliko časa in denarja. Dobesedno moledovanje, da vendarle poravnate obveznosti do lastnega stanovskega društva, je za moje pojme ponižujoče (in to za obe strani). Pa bi bilo mogoče treba le izreči: »Ne grem se več!« In bi bil mir ...

Za udejstvovanje članic in članov lahko rečem, da se je v primerjavi z desetletjem nazaj, recesiji navkljub vseeno izboljšalo. Poleg geografskih in društvenih stalnic (govorim o osebah), je mogoče opaziti vedno več mladih, pa niti ne nujno študentov. Srednja generacija, ki bi morala biti nosilka in gonilo razvoja, je prepogosto prevč v ozadju. Včasih se mi zdi, da ljudje plačajo članarino zgolj zato, da si ope-rejo vest, predvsem pa, da jih pustimo pri miru.

Še enkrat se bom vrnil k Mimi in njenemu članku ob dvajsetletnici: *»Društvo je kot mozaik, sestavljen iz tisočerih delcev, ki šele ob povezovanju in sodelovanju uspevajo kot usklajena celota. V prvi vrsti so tu člani, ki z aktivno udeležbo spodbujajo vodstvo in ga obenem tudi nadzorujejo. Drugi, zelo pomemben člen pa je vodstvo, katerega naloga je organizirati in koordinirati dejavnosti ter zagotoviti nemoteno delovanje.«*

Res je. Se strinjam. In tako kljub vsem izrečenim kritikam ob 30. obletnici ustanovitve Ljubljanskega geografskega društva kot ga poznamo danes, najprej čestitam članicam in članom, tudi bivšim, in veselo pozdravljam vse aktivne člane. Nazdravljam na mnogo let in na dobro obiskane dejavnosti.

Predvsem pa to jubilejno zadnje desetletje posvečam vsem, ki ste v teh letih žrtvovali svoj prosti čas, dobro voljo, celo lastni denar za skupno dobro vseh slovenskih geografov, geografov in geografske stroke ter še posebej našega ljubega Ljubljanskega geografskega društva.

Živeli, na vas svet geografski stoji.

Blaž Repe, bivši predsednik LGD (2009–2013)

Post scriptum

Kot avtor zgornjih besed in kot (čezmerno) aktivni član LGD v zadnjem desetletju si bom vzel pravico in se poimensko zahvalil tistim, ki so mi v vlogi, ki sem jo opravljal, nesebično pomagali in mi delali društveno-geografsko pot nadvse prijetno. Če se komu zdi, da sem ga po krivici izpustil, naj mi odpusti, ni bilo nalašč. Vrstni red je, z izjemo prve in zadnje zahvale, abecedni in nima prav nobene pomena.

Prva zahvala gre **Bojanu Erhartiču**, velikemu, vidnemu in pomembnemu članu Ljubljanskega geografskega društva, mojemu nepogrešljivemu namestniku in podpredsedniku ter vsega spoštovanja vrednemu predsedniku.

Nato naj moja iskreno in globoko zahvalo prejmejo: Andrej Bandelj, Robert Brus, Dejan Cigale, Rok Ciglič, Stanka Drnovšek, Matej Gabrovec, Fani Groznik, Adica Jamnišek, Leposava Jovanič, Jernej Klemen, Jani Kozina, Tanja Koželj, Andrej Kranjc, Simon Kušar, Lucija Lapuh, Antonija Liberšar, Igor Lipovšek, Cita Marjetič, Naja Marot, Stanko Pelc, Primož Pipan, Katarina Polajnar Horvat, Jurij Senegačnik, Aleš Smrekar, Metka Špes, Gašper Šubelj, Jernej Tiran, Tjan Trobec, Mimi Urbanc, Katja Vintar Mally, Metod Vojvoda in Manca Volk Bahun.

Za konec še prav posebna zahvala **Dragu Kladniku** za njegov nesebični in povsem premalo cenjen uredniški, strokovni in lektorski prispevek k publikacijam Ljubljanskega geografskega društva.

Hvala!

Blaž Repe

Bojanu Erhartiču ob prezgodnjem slovesu!

To bo najbrž poslednje, kar sem napisal v računalnik o mojem zadnjem doktorantu, dr. Bojanu Erhartiču. Njegovo mnogo prezgodnje slovo je za našo stroko velika škoda in velika izguba, kaj šele za njegove bližnje! Ob misli, da smo za zmeraj izgubili obetajočega mladega strokovnjaka in tudi po značaju prijetnega človeka, me zaboli v dno srca! Ljudi, kakršen je bil Bojan Erhartič, med slovenski-

mi geografi ne poznam prav veliko, vsaj po mojih predstavah in željah. Takih, pripravljenih za trdo terensko raziskovalno delo v slovenskem visokogorskem svetu, ki se mu Slovenci sicer zvesto posvečamo, a v ogromni večini kot planinci in alpinisti! Da se s polnim nahrbtnikom in fotografsko opremo odpraviš na večdnevno raziskovanje tako imenovanega nekoristnega sveta, moraš biti v precejšnji meri idealist in se ne smeš ozirati samo na najbolj aktualne, ali morda najbolj »donosne« trende v znanosti ali družbi. In vendar, Bojana Erhartiča je v slovenske gore gnalo prav to, preizkušanje nove smeri v geomorfološkem raziskovanju in varstvu narave, to je naravovarstveno in izobraževalno vrednotenje geomorfoloških pojavov. In katera slovenska gorska pokrajina je primernejša za ta namen kot Dolina Triglavskih jezer?

Bojan Erhartič jo je izbral za svoje torišče, za območje, na katerem je prekusil metodo naravovarstvenega vrednotenja s pomočjo geomorfološkega kartiranja. In tu sva se našla, Bojan Erhartič s svežimi zamislimi in mladostnim zagonom, sam pa z izkušnjami in dobrim poznavanjem tega in tudi drugega, povečini ledeniško in kraško preoblikovanega slovenskega gorskega sveta. Prav zato se ob tem žalostnem dogodku, ki nas je vse pretresel, ne morem ogniti nekoliko bolj osebnem razmišljanju, ne samo o pokojniku, temveč tudi o tem, kaj nam bi moral slovenski gorski svet poleg planinstva še pomeniti. O tem sva bila z Bojanom Erhartičem enotnega mnenja, tudi tik pred njegovo prezgodnjo smrtjo, ko mi je na Bledu, na

zborovanju slovenskih geografov v začetku lanskega oktobra, pripovedoval o napredku na področju naravoslovnega vodnika po Dolini Triglavskih jezer. Za ta projekt sem ga navdušil, potem ko je z uspehom obranil svojo doktorsko disertacijo. Strinjala sva se, da je slovenski gorski svet še vedno premalo naravoslovno raziskan, še slabše pa je s poljudnoznanstvenim opisovanjem gorske narave, namenjenim obiskovalcem gora. Slovenske gore tako še naprej ostajajo premalo naravoslovno razložene, z Erhartičevim prezgodnjim odhodom pa je to prizadevanje doletela huda izguba. V Bojanu Erhartiču smo videli osebo, ki je obetala, da bo v stiku s strokovnjaki drugih področij premagala različne odpore, ljubosumje, nerazumevanje in ne nazadnje tudi neznanje. Neverjetno težko je namreč prepričevati ljudi, zlasti tiste, ki imajo v rokah škarje in platno, kadar je treba postaviti nove učne poti ali pa postaviti napake na že obstoječih. To še posebej velja za geomorfološke vsebine, ki so bile v preteklih desetletjih na učnih poteh najbolj zanemarjene. In Bojan Erhartič je bil na najboljši poti, da bi v teh prizadevanjih postal eden uspešnejših strokovnjakov!

Dolina Triglavskih jezer naju je oba močno povezala, njega, ki si jo je izbral za doktorsko disertacijo, in mene, ki sem jo obiskal že velikokrat prej, prvič daljnega leta 1955, ko je bila tam prva angleška mladinska raziskovalna skupina Brathay Hall. Poleti leta 1957 pa sem v njej ob pripravljanju lastne diplomske naloge preživel nekaj najbolj vznemirljivih raziskovalnih dni. Sodelovanje z Bojanom Erhartičem je

bila po dolgih letih edinstvena priložnost in sreča, da sem nekoga, ki mi je bil blizu po interesih in namenih, lahko opozoril na nekaj pomembnih dokazov za zelo mlado zakrasevanje visokogorskega kraškega površja. To je mogoče pri nas najlepše videti in opazovati prav v Dolini Triglavskih jezer. V svoji bogato ilustrirani in lični knjigi o tej naši nedvomno najlepši in najbolj privlačni visokogorski pokrajini je na jasen in razumljiv način opisal primere, ki bralcu pojasnjujejo to dejstvo, pa tudi, zakaj je to pomembno pri razumevanju značaja in dinamike pretežno apnenčaste visokogorske pokrajine. Bojan Erhartič je s svojo študijo dokazal, da obvlada podrobno preučevanje terena, a ne samo to. Tudi ustrezno literaturo je uporabil in preštudiral v velikem zamahu ter jo korektno in dosledno citiral, kar zadnje čase ni vselej primer. Vse to je obetalo, da nam bo Bojan Erhartič odkril še mnogo lepih in zanimivih stvari na svojem ožjem in širšem strokovnem področju, da bo strokovno naglo napredoval, ne samo v domačih strokovnih krogih, ampak tudi v mednarodnih, in da bo sodeloval pri utrjevanju ugleda slovenskega geografije in uporabne geomorfologije. Žal je z njegovim odhodom zazevala huda praznina tudi v naši zastopanosti na mednarodnih zasedanjih o geodiverziteti in geomorfološki dediščini. Bojana Erhartiča, človeka blagega značaja, se bomo spominjali tudi kot izvrstnega fotografa, turističnega vodnika in odličnega poznavalca nekaterih tujih dežel. Hvaležni smo, da smo lahko bili njegovi prijatelji in sopotniki!

Jurij Kunaver